

HANDREIKING STATELIJK VERSCHONINGSRECHT

Ingevolge artikel C49.3 KO

De in artikel C49.3 van de kerkorde omschreven geheimhouding wordt door statelijke wetgeving en rechtspraak erkend. Dit betekent dat ambtsdragers zich kunnen beroepen op het recht van verschoning. Met het oog daarop is de volgende informatie van belang:

1. Van de algemene plicht tot aangifte, tot getuigenis en tot het beantwoorden van bepaalde vragen kunnen volgens de wet en blijkens de jurisprudentie zich verschonen zij die als ambtsdragers en als door de kerk aangestelde vrijwilligers uit hoofde van de door hen onderhouden vertrouwensrelatie tot geheimhouding verplicht zijn, doch alleen omtrent hetgeen waarvan de wetenschap aan hen in die hoedanigheid en als zodanig is toevertrouwd.
2. Er is geen absolute verplichting gebruik te maken van het verschoningsrecht. Er kan van het verschoningsrecht worden afgezien indien de veiligheid van de staat of het voorkomen of beëindigen van levensbedreigende situaties en/of ernstig letsel aan kwetsbare derden zonder informatie van de geheimhoudingsverplichtigde onmogelijk zou zijn.
3. Verschoningsgerechtigden hebben de plicht te verschijnen bij een justitieel onderzoek en voor de rechter. Politie, justitie en de rechter hoeven hen niet op hun verschoningsrecht te wijzen. Ze dienen zich er zelf op te beroepen.
4. Indien de rechter - en zo nodig een hogere rechter - oordeelt dat de geestelijke het verschoningsrecht niet toekomt, is de geestelijke verplicht de vragen van de rechter te beantwoorden. Hij beperkt zich daarbij uit oogpunt van zijn geheimhoudingsplicht tot het verstrekken van die informatie die absoluut noodzakelijk is en die niet langs andere weg verkregen kan worden. Weigert de geestelijke de vragen van de rechter te beantwoorden, dan aanvaardt hij de juridische gevolgen daarvan.
5. Voor hen die als assistenten van verschoningsgerechtigden over vertrouwelijke informatie beschikken, geldt een afgeleid verschoningsrecht. Zij volgen in principe de oorspronkelijke verschoningsgerechtigde maar houden een eigen ruimte van afwegen ten opzichte van de vragen van de rechter.
6. Wie het recht op verschoning hebben, kunnen zich zover de bestaande rechtsmiddelen reiken, verzetten tegen inbeslagneming van vertrouwelijk bewaarde brieven of geschriften en tegen doorzoeking en inbeslagneming van elektronische gegevensdragers die informatie bevatten die onder de geheimhoudingsplicht vallen, en tegen het doorzoeken van niet-publieke en geheel besloten ruimtes waardoor hun geheimhoudingsplicht wordt geschonden. Bij een delict betrokken voorwerpen kunnen aan de politie ter hand gesteld worden zonder vermelding van de naam van hem van wie het voorwerp afkomstig is.

Publicatiedatum: 1 juli 2017

Zie ook: Generale regeling voor geheimhouding in de plaatselijke kerken, opgenomen onder Generale regelingen